

Tres lectures per a aficionats nouvinguts (o no) a la clàssica

La música és per gaudir-ne. Per què hauríem d'aprendre a escoltar-la o necessitar una guia sobre com fer-ho?

És el compositor *Aaron Copland* qui fa aquesta pregunta, i ell mateix la respon:

Escoltar la música és una capacitat que s'adquireix per mitjà d'experiència i aprenentatge. El coneixement n'intensifica el gaudi.

Podem gaudir de la música, i molt, si només l'escoltem. Com a revista musical que som, però, estem d'acord amb *Copland*: com més es coneix, més se'n gaudeix. Per això volem proposar tres lectures per a aquest estiu, pensades especialment per als nouvinguts a la clàssica que tingueu la curiositat de conèixer una mica més aquest món meravellós en què us heu ficat, però també molt vàlides per als aficionats de llarg recorregut que vulgueu contrastar les vostres opinions amb les dels autors respectius de les tres obres, revisar algun concepte que amb el temps heu anat oblidant o obrir nous camins per a les vostres audicions.

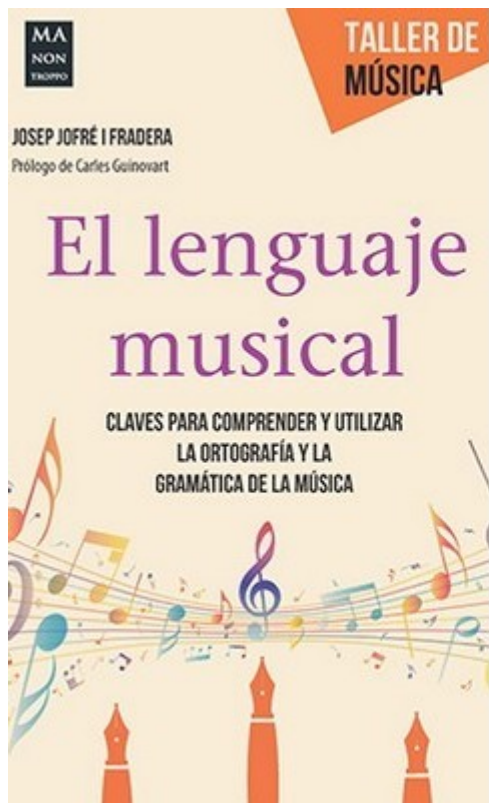
What to listen for in music (Cómo escuchar la música)

El primer llibre és *What to listen for in music*, publicat per *Copland* el 1939 i ampliat el 1957 (editat en castellà per Fondo de Cultura amb el títol *Cómo escuchar la música*; darrera edició, 2014); les dues citacions que obren aquest text estan extretes de la seva introducció. L'obra comença amb una reflexió interessantíssima sobre com escoltem, tot dividint l'audició en tres plans que se superposen: el pla sensual, és a dir, escoltar per plaer; el pla expressiu, que associem amb el significat de la música i amb els estats d'ànim, i el pla purament musical, el que podríem anomenar la component tècnica de la música.

A partir d'aquí, el compositor ens parla del procés creador, de l'estructura de la música, les seves formes fonamentals i alguns gèneres, per acabar debatent sobre la funció dels intèrprets. Menys de tres-centes pàgines que, tant si sou oients novells o experts, us faran rumiar sobre com escolteu.

El lenguaje musical

Si el que us neguiteja és precisament el que *Copland* anomena el pla purament musical, si no recordeu allò que us van explicar a escola sobre les notes i els pentagrames o si teniu una idea intuïtiva del que és la tonalitat però n'esteu cercant una definició precisa, animeu-vos a llegir *El lenguaje musical* de Josep Jofré i Fradera, publicat en dos volums, el 2003 i el 2005, per *Ma Non Troppo*.

Els subtítols de totes dues parts són ben aclaridors: "*Claves para comprender y utilizar la ortografía y la gramática de la música*" i "*Fundamentos, técnicas y sistemas de organización en la música occidental*".

Les explicacions clares i rigoroses faran que us mireu amb uns altres ulls aquells enigmàtics fulls ratllats plens de petits símbols i missatges suggeridors que els intèrprets converteixen en música.

El mestre us convida a un concert

Si teniu nens a casa, afanyeu-vos a regalar-los un exemplar d'*El mestre us convida a un concert* de Leonard Bernstein (Siruela, 2002) i compartiu-ne la lectura amb ells. Si no en teniu, recupereu el vostre esperit infantil, com si ja fos Nadal, i afanyeu-vos a llegir-lo també, perquè el llibre és una delícia.

Entre el 1958 i el 1972, la cadena de televisió CBS va emetre el programa *Young People's Concerts*, en el qual Bernstein, al capdavant de l'Orquestra Filharmònica de Nova York, presentava un concert pensat per als més joves. El llibre que us proposem, publicat inicialment el 1961 amb el títol *Leonard Bernstein's Young People's Concerts*, revisat el 1970 i en la seva forma definitiva l'any 1992, recull els guions de quinze dels cinquanta-tres programes que es van emetre al llarg d'aquests anys, adaptats per ser llegits.

Cadascun dels episodis girava entorn d'un tema, i el llibre n'inclou, per exemple, "Quin significat té la música?", "Què és l'orquestració?", "L'humor en la música" o "Què és una melodia?". Parlem d'un d'aquells llibres que paga la pena recuperar a qualsevol edat, pel plaer de llegir-lo i perquè sempre se n'aprèn alguna cosa.

Bona lectura... i bona música!

Fragment del primer programa de la sèrie *Young People's Concerts* emès per la CBS: